

David Gemmell
ŠMĖKLŲ KARALIUS
Fantastinis romanas

Chaosas ir teroras niokoja karalystę.

Karalių nužudė išdavikai, o Galios Kalavijas amžiams prarastas Rūko Rate.

Blogio armijos, užsiundytos Raganų Valdovės, sustiprintos žmogžvėriais iš kitų matmenų bei atgijusiais miruoliais, įsiveržia į Britaniją.

Menkutė vilties kibirkštėlė tėra jaunasis princas Turas, kuriam lemta bent pamėginti mesti iššūkį Raganų Valdovės siaubūnų ordoms, nukeliauti į Rūko šalį ir prikelti iš kapų Šmėklų armiją...

Iš anglų kalbos vertė VLADA BAUBONIENĖ
Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"
402 tomas. Serija įkurta 1990m.

David Gemmell GHOST KING

London, Orbit, 1988

Copyright © by David Gemell, 1988

Cover art copyright © Keith Parkinson, 1991

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 2007

Elektroninė versija © Knygute.lt, 2011

ĮŽANGA

“Šmėklų karalius” - fantastinis romanas, jis neatspindi istorinės tikrovės. Tačiau kai kurie paminėti jame Romos Britanijos miestai iš tikrųjų egzistavo nurodytose vietovėse, ir kai kurie romane aprašyti personažai buvo istoriniai.

Kunobelinas, suprantama, buvo galingas karvedys bei romėnų istorikas. Svetonijus suteikė jam titulą Britanorum Rex - Britų karalius. Kunobelinas valdė keturiasdešimt metų, ir galbūt su juo susietos legendos apie karalių Artūrą.

Paulinijus taip pat istorinis asmuo ir tikrai sutriuškino sukilusius Butikos isenus. Tuo metu be pėdsakų dingo Devintasis legionas. Vieno istoriko tvirtinimu, jis pateko į spąstus ir buvo sunaikintas. Kiti mano, jog legionieriai sukėlė maištą, ir romėnai nuslėpė šį faktą.

Remiantis ištyrinėtais faktais, kovinė romėnų taktika romane buvo pateikta tokiu tikslumu, koks buvo reikalingas atskleisti siužetui.

Romano kalba gana šiuolaikiška. Be abejo, atsiras žinovų, kuriuos gali papiktinti tokie junginiai, kaip pavyzdžiui, “strėlių salvė”, nes

toks posakis atsirado tik pasirodžius muškietoms. Lygiai taip pat "minutės" bei "sekundės". Toje epochoje šie žodžiai dar nebuvo naudojami.

Į panašius priekaištus galima atsakyti, jog personažai kalbėjo lotynų keltų dialektu, ir kai kurie vertimo modernizmai visai įmanomi.

Apie Uterio Pendragono gyvenimą žinoma nedaug, ir šiame romane išdėstyti ne istoriniai faktai apie jį, o pateikti fantastiniai prasimanymai.

Kitaip tariant, tai pasakojimas ne apie tai, kas buvo iš tikrųjų, o apie tai, kaip turėjo būti.

Devidas A. Gemelas,
Hastingsas, 1988

VEIKIANTIEJI ASMENYS (ABĖCĖLĖS TVARKA)

Albinas Severinas - Romos Devintojo legiono legatas.

Alchifa - Hengisto duktė, Moreto žmona.

Baldrikas - pinrėjų karys.

Eldaredas - brigantų karalius, Deičesterio pilies valdovas. Išdavė savo brolių Kasioką, kad padėtų Aurelijui užimti sostą. Tai buvo prieš dvidešimt metų iki romano veiksmo pradžios.

Gorojena - Raganų Valdovė, žiauri bei nemirtinga.

Gvalčmajus - karaliaus kariauninkas iš kantijų genties.

Hengistas - saksų karalius, karo vado Horsos tėvas.

Kelis - brigantų karaliaus Eldaredo sūnus.

Korinas Rogeris - pinrėjų miško gyventojas, Palino brolis.

Kuleinas Iak Feragas - Rūko Karys, žinomas kaip Lanso Valdovas, puikiai valdantis bet kokį ginklą.

Leita - Kuleino globotinė.

Liucijus Akvila - romėnų ir britų kariuomenės karvedys.

Medlinas - burtininkas, tarnaujantis Aurelijui.

Moretas - Eldaredo sūnus.

Palinas - pusiau žmogus, pusiau žvėris, kankinamas Raganų Valdovės.

Prasamakas - brigantų genties atstovas.

Turas - karaliaus Aurelijaus Maksimo ir Rūko Mergelės Alaidos sūnus.

Viktorinas - karaliaus draugininkas ir Pirmasis centurionas.

ROMĖNIŠKI BRITŲ GYVENVIEČIŲ PAVADINIMAI

Anderida - Pevensis.

Dubris - Duvras.

Durobrivas - Ročesteris.

Eborakumas - Jorkas.

Kalkarija - Tadčesteris.

Kamulodunumas - Kolčesteris.

Kataraktoniumas - Keterikas.

Lagencijus - Kaslofordas.

Lindumas - Linkolnas.

Londiniumas - Londonas.

Longovicijus - Lankasteris.

Pinata Kastra - Inčtuthilas.

Skiti sala - Skajaus sala.

Venta - Vinčesteris.

Vindolanda - Česterholmas.

Vindomara - Ebčesteris.

1

Neturėdamas ką veikti berniukas apžiūrino šaltas pilkas sienas ir mąstė, kad vargu ar čia jaukiau, negu pilies kalėjime. Jo kambarėlyje bokšte buvo vienas langas, tarsi akis nukreiptas į šiaurę. Tiesa, židinyje degė ugnis, bet šilumos ji skleidė ne daugiau, nei Medlino sukurta iliuzinė liepsna. Pilki sienų blokai sugėrė šilumą, o nuo jų atsispindėjo tik permainingi blyksniai, tarsi erzinantys ugnies liežuvius.

Turas sėdėjo ant lovos, apsigaubęs tėvo apsiaustu iš baltojo lokio kailio.

- Kokia nemaloni vieta, - pasakė jis, užsimėrė ir pamėgino negalvoti apie šį kambarėlį. Štai tėvo vasarnamis Eborakume - tai bent puikumėlis! Už baltų jo sienų sodri žolė ganyklose, kur žiemoja galingasis Sefonas su savo kumelaičių kaimene. O jo kambarys! Toks jaukus, apsaugotas nuo rūsčių šiaurės vėjų, pilnas didžiausios jo jaunystės meilės - knygų. Jo nuostabiosios knygos! Tėvas uždraudė jam atsivežti į šią pilį bent vieną tomą: dar koks nors karvedys užtiks prinčą su knyga ir atskleis karčią karaliaus paslaptį. Nors Kerlino pilyje visi žino, kad jaunasis princas Turas sil-

pnas kūnu bei dvasia, karaliaus tarnai uoliai slepia liūdną paslaptį, tarsi kažkokį gėdingą dalyką.

Turas atsiduso, atsikėlė iš lovos ir atsisėdo ant ožkos kailio prie židinio. Jis dar niekada taip šlykščiai nesijautė. Apačioje, didelėje Deičesterio pilies salėje, jo tėvas bandė sutelkti vadus kovai prieš užjūrio barbarus, niūrius plėšikus, kurie įsitvirtino pietinėse gyvenvietėse, nes iš ten lengviau ruošti išpuolius prieš turtingas šiaurines žemes. Karalius su palyda atvyko į Deičesterį, nors Medlinas tam nepitarė, ir Turas labai nenorėjo lydėti tėvo. Ne dėl to, kad būtų bijojęs pavojų ar sunkumų, apie kuriuos jis net dorai nenutuokė. Princas nekenė šalčių, nemėgo ilgų jojimų, o svarbiausia, jis negalėjo nė dienos be savo knygu, ką jau bekalbėti apie du mėnesius, kuriuos teks čia praleisti.

Atsidarė durys, princas atsimerkė ir pamatė aukštą Gvalčmajaus figūrą. Ant jo galingų rankų buvo glėbys malkų. Jis nusišypsojo berniukui, ir Turas susigėdo pagalvojęs, kad štai tokiu šaltu metu draugovininkas vilki tik vilnonę tuniką ir nebijo šalčio.

- Ar tau niekada nebūna šalta, Gvalčmajau?
- Būna, žinoma, - atsakė šis ir atsiklaupė, no-

rėdamas įdėti malkų į židinį.

- O mano tėvas ten vis dar kalba?

- Ne, kai ašėjau pro šalį, pakilo kalbėti Eldaredas.

- Tau Eldaredas nepatinka?

- Tu per daug matai, mažasis Turai. Aš to nesakiau.

Kaip tik tą pasakei, pagalvojo Turas. Akimis, pasikeitimu balse, tariant šį vardą. Berniukas pažvelgė į tamsias draugovininko akis, bet Gvalčmajus nosisuko.

- Tu juo nepasitiki? - paklausė princas.

- Juo pasitiki tavo tėvas, juk taip? O kas aš toks, kad pasitikėčiau ar nepasitikėčiau? Manai, karalius būtų čia atvykęs tik su dvidešimčia draugovininkų, jei bijotų išdavystės?

- Tu atsakai klausimu į klausimą. Vadinasi, išsisukinėji.

Gvalčmajus šyptelėjo.

- Man reikia grįžti prie savo tarnybos, o tu, Turai, štai apie ką pagalvok: tokiems kaip aš nederą spręsti apie kilmingus bei garbingus žmones. Antraip, man gali nudirti odą nuo nugaros. Arba galiu net gyvybės netekti.

- Manai, kad mums čia gresia pavojus? - atkakliai klausinėjo princas.

- Tu man patinki, mažyli, nors tik Dievas Mitra žino kodėl. Protas tavo aštrus, gaila tik, jog kūnas silpnas. O į tavo klausimą štai ką atsakysiu: karaliams visur gresia pavojus. Tik aš nesuprantu, kam jiems reikalinga tokia valdžia. Štai aš tarnauju tavo tėvui jau šešiolika metų, ir per tą laiką jis išgyveno keturis karus, vienuolika mūšių bei penkis pasikėsinimus į jo gyvybę. Jis atsargus, bet mano širdis būtų ramesnė, jei dabar mūsų draugijoje sėdėtų gerbiamas burtininkas.

- Medlinas nepasitiki Eldaredu. Jis taip ir pasakė mano tėvui.

Gvalčmajus atsistojo.

- Labai jau tu patiklus, Turai. Nereikėjo tau šito sakyti nei man, nei kam nors kitam.

- Bet tavimi aš galiu pasitikėti, tiesa?

- Iš kur tu žinai? - piktinosi Gvalčmajus.

- Tavo akyse perskaičiau, - tyliai atsakė Turas.

Gvalčmajus sušvelnėjo, patampė supintą į kasytę barzdą ir plačiai nusišypsojo.

- Tu verčiau atsigulk ir pailsėk. Sako, rytoj bus elnių medžioklė.

- Aš nevažiuosiu, - atsakė Turas. - Nemėgstu jodinėti.

- Nesuprantu aš tavęs, mažyli. Kartais tavyje matau tiek tėvo bruožų, kad norisi šaukti iš džiaugsmo. Ir... na, nesvarbu. Pasimatysime ryte. Gerai išsimiegok.

- Ačiū už malkas.

- Mano pareiga tavimi rūpintis.

Gvalčmajus išėjo, o Turas atsikėlė, priėjo prie lango, atitraukė sunkią aksominę užuolaidą ir pasinėrė į žiemos karalystę - sniegu užklotos kalvos, juodi be lapų medžiai. Jį net šaltis nupurtė. Kaip gera būtų dabar atsiradus namuose!

Jam būtų ramiau, jei su jais būtų atvykęs Medlinas. Princui patiko senio draugija, jis žavėjosi aštriu išminčiaus protu, mėgo jo mįsles bei įvairias jam pateikiamas užduotis. Vieną tokią užduotį praėjusią vasarą, kai tėvas buvo išvykęs kovoti prieš jutus, berniukas sprendė visą dieną. Jiedu su Medlinu sėdėjo nuostabiame, puikiai prižiūretame sode, didžiojo Julijaus skulptūros pavėsyje.

- Gyveno kartą princas, - pradėjo Medlinas, o jo žalios akys blizgėjo, - kurio nekentė karalius, bet mylėjo tauta. Karalius norėjo atsikratyti princo, tačiau bijojo žmonių rūstybės, todėl sumanė gudrų planą. Jis apkaltino prinčą

išdavyste ir atidavė jį Mitros teismui. Tegul romėnų dievas patvirtina arba paneigia kaltinimus. Princą atvedė pas karalių, o aplinkui susirinko didžiulė minia. Prie jo prisiartino žynys, nešinas odiniu krepšiu, kuriame buvo dvi vynuogės. Viena jų turėjo būti šviesi, antra - tamsi. Jei kaltinamasis ištrauks šviesią vynuogę, jis bus išteisintas, o tamsi - tai jo mirtis. Ar tu viską supratai, Turai?

- Bet čia taip paprasta, mokytojau.

- Princas žinojo apie karaliaus neapykantą jam ir numatė, kad krepšyje abi vynuogės yra tamsios. Tai atsakyk man dabar, jaunasis išminčiau, kaip princui pavyko įrodyti savo nekaltumą?

- Be stebuklingų burtų tai neįmanoma.

- Jį išgelbėjo ne burtai, o jo paties nuovokumas, - tarė Medlinas ir pastukseno į smilkinį po savo žilomis garbanomis. - Rytoj aš lauksiu tavo atsakymo.

Visą dieną Turas galvojo, o atsakymo vis nerado. Pagaliau jis pasiskolino iš virėjos Listros krepšį, paėmė dvi vynuoges, atsisėdo sode ir įsispoksojo į jas taip, tarsi čia ir slėpėtų atsakymas. Kai prieblanda nudažė dangų purpurine spalva, princas pasidavė. Visai vienas tirš-

tėjančioje tamsoje, jis paėmė vynuogę ir ją suvalgė. Ištiesė ranką, ketindamas paimti ant-
rą... ir apmirė.

Ryte jis įėjo į Medlino kambarį. Senis niūriai pasisveikino su juo ir pasiskundė, jog naktis buvo sunki, ir jį aplankė juodi sapnai.

- Aš radau atsakymą į tavo mįslę, mokytojau, - ištarė berniukas, ir senio žvilgsnis atgijo.

- Taip greitai, jaunasis prince? Kilniajam Aleksandrui prireikė dešimties dienų. Bet galbūt Aristotelis nebuvo toks geras mokytojas, koks esu aš! - Jis nusijuokė. - Tai atsakyk man, Turai, kokių būdu princas įrodė, jog yra nekal-
tas?

- Jis įkišo ranką į krepšį ir suspaudė vynuogę saujoje. Tada greitai įsikišo ją į burną ir pasakė žyniui: "Nežinau, kokios spalvos buvo ši, tačiau tu pasižiūrėk į likusią vynuogę ir pats viską suprasi".

Medlinas suplojo delnais ir nusišypsojo.

- Tu mane džiugini, Turai. Bet pasakyk, kaip suradai atsakymą?

- Aš suvalgiau vieną vynuogę.

- Labai gerai. Čia yra savotiška pamoka. Tu išskaidei užduotį ir dalimis ją išsprendei....